

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง "คนเล่นหมา" มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาประสบการณ์จริงในชีวิตของคนกลุ่มหนึ่งที่ทำอาชีพเล่นหมาจากสายตาหรือมุมมองของเขาเอง โดยมีคำถามเบื้องต้นว่า คนกลุ่มนี้เข้าสู่อาชีพเล่นหมาได้อย่างไร อะไรที่ทำให้พวกเขาตัดสินใจเข้าสู่อาชีพ และยังคงทำอยู่จนทุกวันนี้ พวกเขาบริหารจัดการอย่างไร เพื่อที่จะให้ชีวิตการทำงานเป็นไปโดยราบรื่น

สำหรับระเบียบวิธีในการศึกษา ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ ตามระเบียบวิธีวิจัยแนวการปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์ ที่เรียกว่า วิธีการศึกษาแบบธรรมชาติ (Naturalistic Inquiry) โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เจาะลึกในขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า โอกาสในการเข้าสู่อาชีพเล่นหมาของกลุ่มตัวอย่าง มี 2 รูปแบบ โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบแรกคือ เกิดจากการมีความสัมพันธ์กับสมาชิกในเครือข่าย และรูปแบบที่สอง ได้แก่การได้อยู่ในเครือข่ายอยู่แล้วในบทบาทเสริม โดยกระบวนการตัดสินใจนั้นเป็นผลมาจากกระบวนการคิด พิจารณา ซึ่งตรงทางเลือกระหว่าง อาชีพที่ทำอยู่กับอาชีพเล่นหมา ซึ่งพบว่าอาชีพเล่นหมาสามารถก่อให้เกิดรายได้ที่ดีกว่า และไม่ต้องไปทำงานไกล อีกทั้งยังเป็นอาชีพอิสระและบางกรณีก็มีอุปกรณ์พร้อม จึงนำไปสู่การตัดสินใจทดลองเข้าสู่อาชีพเล่นหมา

เมื่อเข้ามามีประสบการณ์การทำงานในช่วงแรกๆ ด้วยความที่เป็น "มือใหม่" พวกเขายังขาดทักษะการบริหารจัดการ เช่นในเรื่องเส้นทางในการเล่นหมา การจับหมา การประกาศแลกหมา ทักษะการต่อรองกับหน่วยควบคุมทางสังคม เช่น ตำรวจ ตลอดจนการต่อรองเอกลักษณ์อาชีพที่ "เบียงเบน" กับ "สังคม" อย่างไรก็ดีพวกเขาได้เกิดการเรียนรู้จัดการกับปัญหา ทั้งจากคำแนะนำของ "รุ่นพี่" และจากการลองผิดลองถูกด้วยตัวของเขาเอง หลังจากนั้น ในการดำเนินชีวิตประจำวัน คนเล่นหมาได้มีกลยุทธ์ส่งเสริมการตลาด เพื่อโน้มน้าวใจให้เจ้าของหมา ยินดีแลกหมาให้ และเน้นลักษณะเชิงลบของหมา เพื่อเป็นการสร้างความสมเหตุสมผลให้กับตนเองที่เป็น "ผู้ซื้อ" และเจ้าของหมา ที่เป็น "ผู้ขาย" สิ่งที่สังคมมองว่าเป็นสัตว์เลี้ยง ไม่ใช่สินค้าสำหรับบริโภค

ในการดำเนินชีวิตประจำวัน สิ่งที่คนเล่นหมาคิดว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพของเขา ก็คือ ตำรวจที่คอยรื้อไล่ ชาวคราวเกี่ยวกับอาชีพที่สื่อนำเสนอ และเจ้าของหมาที่ตกลงกันเองในครอบครัวไม่ได้ว่าจะแลกหมาหรือไม่ ตลอดจนคนที่แอบอ้างเป็นเจ้าของหมา อย่างไรก็ตาม พวกเขายังมีความเชื่อและเคล็ดต่างๆ ที่เป็นที่พึงพอใจ และสร้างความมั่นใจกับการทำงาน

คนเล่นหมามีการปฏิสังสรรค์กับบุคคลกลุ่มต่างๆ ทั้งกับชาวบ้าน เจ้าแก่ และกับคนเล่นหมาด้วยกันเอง โดยในการปฏิสังสรรค์กับชาวบ้านและกับคนเล่นหมาด้วยกันนั้น มีทั้งเชิงลบ และเชิงบวก ขณะที่กับเจ้าแก่นั้นจะเป็นในลักษณะของการพึ่งพา

สำหรับประเด็นที่ว่า เจื้อนไซหรือเหตุผลอะไร ที่ทำให้พวกเขายังคงทำอาชีพนี้อยู่จนกระทั่งปัจจุบัน พบว่า มีหลายเจื้อนไซประกอบกัน ทั้งมองว่าอาชีพเล่นหมาเป็นอาชีพที่อิสระ ได้รายได้ดี (ดีกว่างานอื่นที่เคยทำ และที่คิดว่าตนจะสามารถทำได้) และยังสามารถอยู่บ้านกับครอบครัวอีกด้วย และไม่มีช่องทางที่จะทำอาชีพอื่น เพื่อให้ได้ผลตอบแทนอย่างอาชีพเล่นหมา เมื่อคาดการณ์ถึงชีวิตการทำงานในอนาคตนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะทำอาชีพนี้ไปเรื่อยๆ